

The role of "God-fearing" spirituality in the tendency to religion in crisis (during the Corona) and the stability or collapse of the tendency in the post-crisis, according to the verses of the Holy Quran

Mehdi Ebrahiminejad¹ | Hamid Ramyar²

1. Associate Professor, Department of Management, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran
2. Corresponding Author: MSc Student, Department of Management, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran
hamidramyar1369@gmail.com

Volume info

Vol. 18
Spring 2026
P.P: 129-153

Article Type

Research Paper

Article History

Received:
23 / 2 / 2026
Revised:
13 / 5 / 2026
Accepted:
17 / 5 / 2026
Published:
22 / 5 / 2026

ISSN – E-ISSN

ISSN: 3115-7947
E-ISSN: 3115-7521

Abstract

The purpose of the present study is to identify and then prioritize the components of the military power and authority of the Islamic Republic of Iran in managing crises in the Middle East from the perspective of senior AJA commanders in Kerman province. The present study is of an applied type in terms of purpose. In terms of method, it is descriptive and survey type. The statistical population of the present study is the senior AJA commanders in Kerman province, who numbered 15 people. In this study, the entire statistical population of the study has been examined. The data collection tool is a paired comparison questionnaire. In this study, in order to prioritize the components of military power and authority, the sign test has been used as one of the non-parametric hypothesis tests. In the next stage, based on these identified indicators, the factors affecting the valuation were prioritized using the Analytic Hierarchy Process Questionnaire. It is worth noting that SPSS statistical software was used to process the data and examine the hypotheses. Also, in this study, Expert Choice software was used to weight and prioritize the identified factors. The results show that the seven components in question affect the military power and authority of the IDF in managing crises in the Middle East, and improving these components increases the military power and authority of the IDF. The most important component in prioritizing is the component of specialized and faithful human resources, which has a total weight of 0.124 and is the most important criterion of a powerful command system.

Keywords: Authority, power, military authority, Middle East

Cite this article: Ebrahiminejad, Mehdi and Ramyar, Hamid. (1405). Identifying and prioritizing the components of the Islamic Republic of Iran's military power and authority in West Asian crisis management from the perspective of senior AJA commanders in Kerman Province. *Social Crisis Management*, 18(1), 129-153.
DOR: 20.1001.1.31157947.1404.17.4.1.4

Publisher: Imam Hossein University.

© The Author(s).

شناسایی و اولویت بندی مولفه های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت بحران های خاورمیانه از دیدگاه فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان

مهدی ابراهیمی نژاد^۱ | حمید رامیار^۲

۱. دانشیار، گروه مدیریت، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

۲. نویسنده مسئول: دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه مدیریت، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران hamidramyar1369@gmail.com

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، شناسایی و سپس اولویت بندی مولفه های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت بحران های خاورمیانه از دیدگاه فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان می باشد. تحقیق حاضر از حیث هدف، از نوع کاربردی است. از حیث روش، توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش حاضر، فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان است که تعداد آنها ۱۵ نفر بوده است. در این پژوهش کلیه جامعه آماری پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه مقایسات زوجی می باشد. در این تحقیق، به منظور اولویت بندی مولفه های قدرت و اقتدار نظامی، از آزمون علامت، به عنوان یکی از آزمون های فرضیه ناپارامتریک، استفاده شده است. در مرحله بعد بر اساس همین شاخص های شناسایی شده و به کمک پرسش نامه تحلیل سلسله مراتبی عوامل مؤثر بر ارزش گذاری اولویت بندی شدند. شایان ذکر است برای پردازش داده ها و بررسی فرضیه ها از نرم افزار آماری SPSS استفاده شده است. همچنین در این پژوهش به منظور وزن دهی و اولویت بندی عوامل مؤثر شناسایی شده، از نرم افزار Expert Choice استفاده می گردد. بررسی نتایج نشان می دهد هفت مولفه مورد نظر بر قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا در مدیریت بحران های خاورمیانه تأثیر دارد و بهبود این مولفه ها موجب افزایش اقتدار و قدرت نظامی ج.ا.ا می شود. مهمترین مولفه در اولویت بندی مولفه ی نیروی انسانی متخصص و با ایمان است که دارای وزن کلی ۰/۱۲۴ می باشد و مهمترین معیار نظام فرماندهی مقتدر می باشد.

کلیدواژه ها: اقتدار، قدرت، اقتدار نظامی، خاورمیانه

سال و شماره

سال ۱۸

بهار ۱۴۰۵

صص: ۱۲۹-۱۵۳

نوع مقاله

مقاله پژوهشی

سابقه مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۱۰/۲۸

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۱۲/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۳/۰۱

شاپا چاپی و الکترونیکی

شاپا چاپی: ۳۱۱۵-۷۹۴۷

الکترونیکی: ۳۱۱۵-۷۵۲۱

استناد: ابراهیمی نژاد، مهدی و رامیار، حمید. (۱۴۰۵). شناسایی و اولویت بندی مولفه های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی

ایران در مدیریت بحران های غرب آسیا از دیدگاه فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان. مدیریت بحران های اجتماعی، ۱۸(۱)، ۱۲۹-۱۵۳.

DOR: 20.1001.1.31157947.1404.17.4.1.4

© نویسنده گان.

ناشر: دانشگاه جام امام حسین (ع).

مقدمه

قدرت و اقتدار نظامی یکی از مهمترین موضوعات امنیت ملی برای کشورهای گوناگون است. ایده قدرتمندی جزء ضروری دولت ایمن است و این ایده بایستی منسجم و فراگیر و پیوند دهنده بخش‌های دیگر باشد (یوزان، ۱۳۸۹). ۱. کشورها توانایی نظامی خود را به خاطر عوامل مختلفی افزایش می‌دهند: مسأله دشواری‌های فراروی مشروعیت سیاسی، اختلافات قومی - مذهبی و تعارض ایدئولوژیک (لی نور، ترجمه نصیری، ۱۳۸۳). ۲. از طرفی «تجربه نشان داده است ملتی صلح جو که در راه خود سازی، سعادت، عزت و آرمان‌های انسانی گام بر می‌دارد باید نیروی دفاع از خود در برابر متجاوزان و زورگویان بین‌المللی را داشته باشد. بنابراین بر اساس این منطق اقتدار نظامی برای ملت و کشور ایران یکی از اهداف بزرگ است (بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۹)» ۳ که بایستی با چشم انداز وسیع تری به آن نگریست. البته هر جا و هر چیزی که نشانه‌ای از اقتدار ملت در آن وجود دارد، برای دشمن یک آماج و یک هدف حمله است. (بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۱). بر این اساس موضوع قدرت و اقتدار بحثی راهبردی و کلان و حائز اهمیت می‌باشد که نیازمند بازشناسی مفاهیم و تعیین الگو برای تبیین نظری و تصمیم‌گیری عملی است تا بتوان مباحث تئوری را به مرحله اجرا درآورد.

موضوع «قدرت و اقتدار نظامی» بخشی مهم از مدل راهبردی حفظ و توسعه اقتدار ملی است که از مباحث اساسی و مهم‌ترین بخش‌های امنیت و روابط بین‌الملل محسوب می‌گردد، زیرا به عنوان یک موضوع سرنوشت ساز در مبادلات و مجادلات نقش ایفا می‌کند. این موضوع که با نسبیت مواجه است، در محیط‌ها و شرایط مختلف از وجوه متمایزی برخوردار است.

تجربه نشان داده است که اقتدار نظامی بر روند امنیت و همکاری‌های بین‌المللی، سیاست، اقتصاد و فناوری تأثیر می‌گذارد و به نظر می‌رسد بدون مطالعه و تحلیل و بدون ارائه مفهوم

۱. مردم، دولت‌ها و هراس، یوزان، ۱۳۸۹، ص ۱۰۴

۲. چهره جدید امنیت در خاورمیانه لی نور جی مارتین ترجمه قدیر نصری ۱۳۸۳ - پژوهشکده مطالعات راهبردی ص ۴۴.

۳. بیانات فرماندهی معظم کل قوا در دانشگاه علوم دریایی، امام خمینی (ره) ۸۵/۶/۲۹ -

<http://farsi.khamenei.ir/search>

گسترده از اقتدار نظامی قادر نخواهیم بود درک درست از امنیت و سیاست داشته باشیم تا به مشکلات ناشی از عدم آگاهی مواجه نشویم. درک مفهوم و تعریف قدرت و اقتدار نظامی، ویژگی های اقتدار نظامی، مؤلفه های موثر در حفظ و توسعه اقتدار نظامی و پاسخ به این سوال که چه چیزی سبب می شود برخی از کشورها از نظر اقتدار و قدرت نظامی قوی تر از سایر کشورها باشند؟ ضمن آنکه می تواند منجر به ارائه نظریه علمی شود، می تواند آنها را در جهت گیری و اتخاذ سیاست سنجیده و آینده نگرانه هدایت نماید تا در این زمینه دچار هیچ گونه لغزشی نشوند و بتوانند چاشنی دقت را در بررسی مسائل افزایش بدهند.

بدون تردید اقدامات دولت ها در حفظ و توسعه اقتدار بر اساس میانی بومی و دارای ویژگی های اختصاصی و منحصر به فرد همان جامعه می باشد؛ در جمهوری اسلامی که از آرمان ها، اهداف و محیط امنیتی متفاوتی نسبت به سایر کشورها برخوردار است بحث پیرامون اقتدار ملی و قدرت نظامی یک بحث خاص محسوب می گردد و وضعیت آن در آراء اندیشمندان، نخبگان و رهبران مورد توجه قرار می گیرد. کما اینکه این مهم، شاه بیت علاج دردهای این ملت در کسب اقتدار معرفی گردیده است^۱ و «افزایش اقتدار دفاعی و امنیتی و انتظامی به منظور بازدارندگی و پاسخگویی مؤثر به تهدیدها، و تأمین منافع ملی و امنیت عمومی، و پشتیبانی از سیاست خارجی و گسترش صلح و ثبات و امنیت در منطقه با بهره گیری از همه ی امکانات»^۲ در برنامه های دولت قرار دارد. این دو نکته مهم از طرفی بر این مهم تأکید دارد که اقتدار کنونی نظام با جامعه آرمانی و سطح مطلوب فاصله دارد و از طرفی در تغییر و تحولات پرشتاب عصر اطلاعات و ارتباطات، موضوع اقتدار برای ج.ا.ا. از اهمیت و موضوعیت بیشتری برخوردار است چرا که جمهوری اسلامی ایران با محیطی آکنده از رقابت، نا امنی و فناوری با چالش ها و مسائل بزرگی و شیطنت های نا محرمان مواجه است و برای رسیدن به آرمان های سند چشم انداز یعنی مردم سالاری دینی، رقابتی نمودن استراتژی اقتصادی، رشد موثر در مسیر توسعه پایدار، فراهم سازی شرایط امنیت برای سرمایه های اجتماعی، معنوی و مادی، توسعه دانش و دانایی محوری، تعامل سازنده و موثر با قدرت های منطقه ای و بین الملل و توسعه هویت اسلامی و انقلابی و الهام بخش بودن در جهان

۱. ۸۷/۱/۱، پیام مقام معظم رهبری به مناسبت آغاز سال ۸۷.

۲. پیام مقام معظم رهبری به ریاست محترم جمهوری در خصوص سیاستهای کلی برنامه ی پنجساله ی سوم ۱۳۷۸/۰۲/۳۰

اسلام، ظلم ستیزی، و موثر بودن در روابط بین‌الملل نیازمند تلاش‌های خردمندانه جهت دستیابی به سطح برتری از اقتدار ملی است که اساسی‌ترین نقش را در صحنه رقابت‌ها و سیاست‌ها داراست و به همین ترتیب جمهوری اسلامی برای تأمین منافع و اعتلای ارزش‌های خود و اثر گذاری در معادلات جهانی به «قدرت نظامی» که از شاخه‌های «قدرت دفاعی - امنیتی» و از ابعاد اساسی اقتدار ملی می‌باشد، نیازمند است، تا به صورت موثکافانه‌تری مسائل را بررسی کند و به نتایج مطلوب‌تری دست یابد.

اهداف اصلی این تحقیق هم عبارتند از ؛ ۱. شناسایی میزان تأثیر شناسایی مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران در منطقه خاورمیانه
۲. اولویت بندی مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران در منطقه خاورمیانه

فرضیه‌های تحقیق

۱. نظام فرماندهی مقتدر از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۲. پرورش حرفه‌ای و تربیت نظامی از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۳. نظام انضباطی مناسب از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۴. محبت، تعاون، همکاری و هم‌افزایی نیروهای مسلح از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۵. خودکفایی نظامی از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۶. منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.
۷. تجربه دفاع مقدس از مولفه‌های قدرت و اقتدار نظامی هستند.

آزمون فرضیه‌های پژوهش

آزمون آماری، قانون یا دستوری است که بر طبق آن بر اساس مشاهدات انجام شده تصمیم به رد یا قبول فرضیه مورد نظر گرفته می‌شود. از آنجا که انتخاب نادرست آزمون آماری موجب خدشه‌دار شدن نتایج تحقیق می‌شود، ابتدا آزمون کولوموگراف - اسمیرنوف به منظور بررسی قانون توزیع داده‌ها اجرا شد (جدول ۴-۳). با توجه به یافته‌های به دست آمده از این آزمون مبنی بر نرمال نبودن توزیع داده‌های تحقیق (آزاد توزیع) و همچنین توصیفی بودن فرضیه‌های پژوهش، از آزمون کای دو یک بعدی^۱ یا خی دو، به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش استفاده گردید. این

1. Chi-square one dimension

آزمون یک ناپارامتری می باشد که در آن بر مبنای فراوانی (تعداد) مشاهده شده و فراوانی مورد انتظار به بررسی یک متغیر در جامعه پرداخته می شود. لازم به ذکر است از آنجایی که در این آزمون هدف بررسی یک متغیر است، از آن برای بررسی فرضیه های توصیفی استفاده می شود. از آنجا که فرضیه های این تحقیق مبتنی بر بررسی موثر بودن مولفه های قدرت و اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران در مدیریت بحران های خاورمیانه از دیدگاه فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان است؛ ابتدا تصور می شود که فراوانی هر یک از عوامل در سطوح مختلف تأثیر یعنی زیاد، تاحدودی و کم، با هم مساوی هستند. سپس توزیع این داده ها با فراوانی (تعداد) حقیقی و مشاهده شده مقایسه می شود و این فرضیه را مورد آزمون قرار می دهد که آیا بین توزیع فراوانی مشاهده شده و فراوانی مورد انتظارش تفاوت معنی دار وجود دارد یا خیر. حال اگر تفاوت بین این فراوانی ها در سطوح مختلف نتیجه گرفته شود، با مقایسه این تفاوت بین سطوح، می توان قضاوت کرد که میزان تأثیر در کدام یک از سطوح بیش تر است.

در آزمون کای دو یک بعدی، چنانچه سطح معنی داری کم تر از میزان خطا باشد، وجود تفاوت بین توزیع فراوانی مشاهده شده و مورد انتظار استنباط می شود. با توجه به این که در این پژوهش سطح خطای ۵ درصد در نظر گرفته شده است، برای رسیدن به این نتیجه باید سطح معنی داری کم تر از ۰,۰۵ باشد.

فرضیه اول: " نظام فرماندهی مقتدر از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H0: نظام فرماندهی مقتدر از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.

فرضیه H1: نظام فرماندهی مقتدر از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H0 و H1، از داده های بدست آمده از پرسشنامه و نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۴ ارائه شده است.

جدول ۴-۴ نتایج آزمون کای دو در مورد عامل نظام فرماندهی مقتدر

	عامل نظام فرماندهی مقتدر
آماره آزمون کای دو	۳۱,۰
df	۵
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

با توجه به یافته های جدول ۴-۴ مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۳۱ است. همچنین به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۰ می باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، بنابراین فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه نظام فرماندهی مقتدر از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است

فرضیه دوم: " پرورش حرفه ای و تربیت نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : پرورش حرفه ای و تربیت نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.
فرضیه H_1 : پرورش حرفه ای و تربیت نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.
به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده های بدست آمده از پرسشنامه و نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۵ استخراج شدند.

جدول ۴-۵ آزمون کای دو در مورد عامل پرورش حرفه ای و تربیت نظامی

	عامل پرورش حرفه ای و تربیت نظامی
آماره آزمون کای دو	۷۳,۸۷۵
df	۸
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

با توجه به یافته های جدول ۴-۵ مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۷۳,۸۷۵ است. همچنین به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۰ می باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، بنابراین فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه پرورش حرفه ای و تربیت نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

فرضیه سوم: " نظام انضباطی مناسب از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : نظام انضباطی مناسب از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.
فرضیه H_1 : نظام انضباطی مناسب از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده‌های بدست آمده از پرسشنامه و نرم‌افزار SPSS استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۶ استخراج شدند.

جدول ۴-۶ نتایج آزمون کای دو در مورد عامل نظام انضباطی مناسب

	عامل نظام انضباطی مناسب
آماره آزمون کای دو	۱۸,۶۶۷
df	۴
سطح معنی داری	۰,۰۰۱

با توجه به یافته های ۰ جدول ۴-۶، مشاهده می‌شود که پس از محاسبه فراوانی‌های مورد انتظار و مقایسه آن‌ها با فراوانی‌های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۱۸,۶۶۷ است. به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۱ می‌باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می‌شود. در نتیجه نظام انضباطی مناسب از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

فرضیه چهارم: " محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.

فرضیه H_1 : محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده‌های بدست آمده از پرسشنامه و نرم‌افزار SPSS استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۷ ارائه شده است.

جدول ۴-۷ نتایج آزمون کای دو در مورد عامل محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح

	عامل محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح
آماره آزمون کای دو	۲۹,۰
df	۵
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

با توجه به یافته های حاصل از جدول ۴-۷، مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۲۹ است. به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۰ می باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

فرضیه پنجم: " خود کفایی نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : خود کفایی نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.

فرضیه H_1 : خود کفایی نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده های بدست آمده از پرسشنامه و نرم افزار SPSS استفاده گردید. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۸ استخراج شدند.

جدول ۴-۸ آزمون کای دو در مورد عامل خود کفایی نظامی

	عامل خود کفایی نظامی
آماره آزمون کای دو	۳۶,۸۷۵
df	۴
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

با توجه به یافته های حاصل از جدول ۴-۸، مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۳۶,۸۷۵ است. همچنین به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۰ می باشد و این مقدار کوچکتر از

سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه، خودکفایی نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

فرضیه ششم: " منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.
فرضیه H_1 : منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.
به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده های بدست آمده از پرسشنامه و نرم افزار SPSS استفاده شد. نتایج حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۹ استخراج شدند.

جدول ۴-۹ نتایج آزمون کای دو در مورد عامل منابع انسانی و نیروهای ذخیره

	عامل منابع انسانی و نیروهای ذخیره
آماره آزمون کای دو	۱۶,۸۸۸
df	۵
سطح معنی داری	۰,۰۰۱

با توجه به یافته های جدول ۴-۹، مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۱۶,۸۸۸ است. همچنین به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۱ می باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

فرضیه هفتم: " تجربه دفاع مقدس از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است."

فرضیه H_0 : تجربه دفاع مقدس از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی نیست.
فرضیه H_1 : تجربه دفاع مقدس از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.
به منظور بررسی و آزمون دو فرضیه H_0 و H_1 ، از داده های بدست آمده از پرسشنامه و نرم افزار SPSS استفاده شد. یافته های حاصل از این آزمون به صورت زیر و در قالب جدول ۴-۱۰ ارائه شده است.

جدول ۴-۱۰ نتایج آزمون کای دو در مورد عامل تجربه دفاع مقدس

	عامل تجربه دفاع مقدس
آماره آزمون کای دو	۱۹,۵۳۱
df	۵
سطح معنی داری	۰,۰۰۰

با توجه به یافته های جدول ۴-۴، مشاهده می شود که پس از محاسبه فراوانی های مورد انتظار و مقایسه آن ها با فراوانی های مشاهده شده، آماره آزمون عدد ۱۹,۵۳۱ است. به دلیل آنکه سطح معنی داری بدست آمده برابر مقدار ۰,۰۰۰ می باشد و این مقدار کوچکتر از سطح خطای آزمون ($\alpha=0,05$) است، فرض H_0 رد شده و فرضیه H_1 تایید می شود. در نتیجه تجربه دفاع مقدس از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.

نتیجه کلی آزمون فرضیه های تحقیق

با توجه به یافته های حاصل از آزمون فرضیه های تحقیق، نتیجه کلی پذیرش یا عدم پذیرش فرضیه های تحقیق از طریق جدول ۴-۱۱ نشان داده شده است.
۴-۱۱ نتیجه آزمون فرضیه های پژوهش

ردیف	عنوان فرضیه های تحقیق	وضعیت	
		پذیرش	عدم پذیرش
۱	نظام فرماندهی مقتدر از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۲	پرورش حرفه ای و تربیت نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۳	نظام انضباطی مناسب از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۴	محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۵	خودکفایی نظامی از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۶	منابع انسانی و نیروهای ذخیره از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
۷	تجربه دفاع مقدس از مولفه های قدرت و اقتدار نظامی است.	*	
	جمع	۷	۰

رتبه‌بندی مؤلفه‌های قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا.

پس از آزمون فرضیه‌ها و تحقق هدف نخست پژوهش مبنی بر شناسایی و تعیین عوامل موثر بر قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا، در این بخش به بررسی تحقق هدف دوم پژوهش در خصوص رتبه‌بندی عوامل موثر بر قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا مورد بررسی قرار می‌گیرد. به منظور رتبه‌بندی و تعیین درجه اهمیت عوامل شناسایی شده، از روش فرآیند تحلیل سلسله مراتبی^۱ استفاده شده است. به این منظور گام‌های اجرایی مطابق شکل ۲ برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و در نهایت تعیین رتبه‌ها طی می‌شود.

شکل ۲- مراحل اجرایی رتبه‌بندی و تعیین اهمیت نسبی مؤلفه های قدرت و اقتدار نظامی

1. AHP

تعیین مدل تحلیلی بر اساس عوامل تعیین شده

در گام نخست، مدل سلسله مراتبی مورد نیاز برای فرآیند تحلیل سلسله‌مراتبی بر اساس ۱۹ عامل تأیید شده در بخش قبل مطابق شکل ۳ ایجاد گردید. همانگونه که مشاهده می‌شود در این مدل، سه نوع لایه به صورت سلسله مراتبی وجود دارد. لایه یا سطح اول، گره هدف نامیده می‌شود که تنها یکبار ظاهر شده و در بالاترین سطح درخت قرار گرفته است. گره هدف "اولویت بندی مولفه های قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا" است. گره‌های سطح دوم، ضمن اینکه گزینه‌های تصمیم برای سطح اول هستند، معیارهای تصمیم‌گیری سطح سوم نیز محسوب می‌شوند. در نهایت گره-های سطح سوم، گزینه‌های تصمیم‌گیری برای سطح دوم را نشان می‌دهند. نحوه اتصال گره‌ها در درخت به این صورت است که هر گره سطح بالاتر به کلیه گره‌های سطح پایین‌تر خود که به نحوی مربوط به موضوع گره سطح بالاتر می‌شوند، متصل شده است. لازم به ذکر است که تعیین و نام‌گذاری معیارهای سطح دوم و تخصیص عوامل به این معیارها بر اساس مدل مفهومی پژوهش می‌باشد.

شکل ۳. مدل فرآیند سلسله مراتبی

ایجاد ماتریس‌های مقایسات زوجی فردی

در این مرحله، هر یک از عوامل زیر مجموعه گره‌های سطح دوم با یکدیگر و به صورت زوجی توسط هر یک از فرماندهان به صورت انفرادی مقایسه شد. این مقایسه به منظور تعیین اهمیت نسبی عوامل انجام گردید. لازم به ذکر است داده‌های لازم برای تشکیل ماتریس‌ها از طریق پرسشنامه توزیع شده بین فرماندهان آجا مطالعه و گردآوری شده است. این پرسش‌نامه در ۷ بخش مقایسات زوجی معیارها ایجاد شده است. در این پژوهش به منظور افزایش دقت و صحت نتایج از نرم‌افزار Expert Choice نسخه ۱۱ برای تشکیل ماتریس‌ها و محاسبه نرخ سازگاری استفاده شده است. جدول‌های زیر ماتریس‌های مقایسه زوجی را بر اساس داده‌های به دست آمده نشان می‌دهد.

جدول ۴-۱۲ ماتریس مقایسه زوجی عوامل معیار نظام فرماندهی مقتدر

عوامل معیار اول	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم
زیر معیار یک	۱	۱,۰۰	۰,۵۰
زیر معیار دوم	۱,۰۰	۱	۱,۰۰
زیر معیار سوم	۲,۰۰	۱,۰۰	۱

جدول ۴-۱۳ ماتریس مقایسه زوجی معیار پرورش حرفه ای و تربیت نظامی

عوامل معیار دوم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم
زیر معیار یک	۱	۰,۱۷	۰,۳۳
زیر معیار دوم	۶,۰۰	۱	۴,۰۰
زیر معیار سوم	۳,۰۰	۰,۲۵	۱

جدول ۴-۱۴ ماتریس مقایسه زوجی معیار نظام انضباطی مناسب

معیار سوم	زیر معیار یک	زیر معیار دو
زیر معیار یک	۱	۵,۰۰
زیر معیار دو	۳,۵	۱

جدول ۴-۱۵ ماتریس مقایسه زوجی معیار محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح

معیار چهارم	زیر معیار یک	زیر معیار دو
زیر معیار یک	۱	۳,۰۰
زیر معیار دو	۴,۰۰	۱

ج. مقایسات زوجی لایه خود کفایی نظامی

جدول ۴-۱۶ ماتریس مقایسه زوجی معیار خود کفایی نظامی

معیار پنجم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم	زیر معیار چهارم
زیر معیار یک	۱	۰,۱۷	۱,۰۰	۰,۲۵
زیر معیار دوم	۶,۰۰	۱	۶,۰۰	۲,۰۰
زیر معیار سوم	۱,۰۰	۰,۱۷	۱	۰,۲۵
زیر معیار چهارم	۴,۰۰	۰,۵۰	۴,۰۰	۱

د. مقایسات زوجی لایه منابع انسانی و نیروهای ذخیره

جدول ۴-۱۷ ماتریس مقایسه زوجی معیار منابع انسانی و نیروهای ذخیره

معیار ششم	زیر معیار یک	زیر معیار دو
زیر معیار یک	۱	۵,۰۰
زیر معیار دو	۰,۲۸	۱

ه. مقایسات زوجی لایه تجربه دفاع مقدس

جدول ۴-۱۸ ماتریس مقایسه زوجی معیار تجربه دفاع مقدس

معیار هفتم	زیر معیار یک	زیر معیار دو	زیر معیار سه
زیر معیار یک	۱	۶,۰۰	۲,۱۱
زیر معیار دو	۰,۱۷	۱	۰,۴۵
زیر معیار سه	۰,۵۵	۳,۵	۱

ت. مقایسات زوجی معیارهای سطح دوم

جدول ۴-۱۹ ماتریس مقایسه زوجی لایه معیارها

لایه معیارها	معیار یک	معیار دو	معیار سوم	معیار چهار	معیار پنج	معیار شش	معیار هفت
معیار یک	۱	۰,۲۰	۰,۱۷	۰,۳۳	۰,۲۵	۰,۳۳	۰,۴۰
معیار دو	۵,۰۰	۱	۲,۰۰	۳,۰۰	۲,۰۰	۲,۰۰	۲,۰۰
معیار سوم	۶,۰۰	۰,۵۰	۱	۲,۰۰	۱,۰۰	۳,۰۰	۱,۰۰
معیار چهارم	۴,۰۰	۰,۳۳	۱,۰۰	۱	۰,۲۵	۱,۰۰	۱,۵۰
معیار پنجم	۴,۰۰	۰,۲۵	۰,۵۰	۱,۰۰	۱	۰,۲۵	۰,۳۳
معیار شش	۳,۰۰	۰,۴۵	۱,۰۰	۲,۰۰	۰,۵۰	۱	۲,۰۰
معیار هفت	۶,۰۰	۰,۵۰	۱,۵۰	۳,۰۰	۱,۰۰	۲,۰۰	۱

ایجاد ماتریس مقایسات زوجی گروهی

در این مرحله به منظور ایجاد ماتریس مقایسات زوجی از روش قضاوت شخصی استفاده شده است. در این روش قضاوت‌های فردی خبرگان را با استفاده از میانگین هندسی آن‌ها به قضاوت گروهی برای هر مقایسه زوجی تبدیل می‌گردد. اکزل و ساعتی^۱ نشان داده‌اند که میانگین هندسی بهترین روش برای تلفیق قضاوت‌های در فرایند تحلیل سلسله مراتبی گروهی است (سیدحسین قدسی‌پور، ۱۳۸۷). استخراج ماتریس‌های مقایسات زوجی گروهی طی دو مرحله انجام می‌گیرد.

1. Aczel and Saaty

الف. محاسبه نرخ سازگاری هر یک از ماتریس های مقایسات زوجی فردی و حذف ماتریس های ناسازگار

ب. ترکیب ماتریس های مقایسات زوجی فردی سازگار

الف. محاسبه نرخ سازگاری هر یک از ماتریس های مقایسات زوجی فردی در این مرحله به منظور محاسبه نرخ سازگاری ماتریس های مقایسات زوجی فردی از نرم افزار Expert Choice استفاده شده است. Error! Reference source not found. نرخ سازگاری هر یک از ماتریس های فردی را نشان می دهد. در این پژوهش محدوده قابل قبول ناسازگاری مقداری کمتر از ۰,۱ است که بر این اساس اگر ناسازگاری تصمیم بیشتر از ۰,۱ باشد ماتریس مورد نظر ناسازگار شناخته شده و از محاسبات تشکیل ماتریس های مقایسات زوجی گروهی حذف می گردد.

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار اول

جدول ۴-۲۲ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار اول

معیار اول	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم
زیر معیار یک	۱	۰,۸۱	۰,۸۳
زیر معیار دوم	۱,۲۳	۱	۱,۴۵
زیر معیار سوم	۱,۲۱	۰,۶۹	۱

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار دوم

جدول ۴-۲۳ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار دوم

معیار دوم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم
زیر معیار یک	۱	۰,۴۶	۰,۸۴
زیر معیار دوم	۲,۱۶	۱	۱,۲۱
زیر معیار سوم	۱,۱۹	۰,۸۳	۱

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار سوم

جدول ۴-۲۴ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار سوم

معیار سوم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم
زیر معیار یک	۱	۰,۴۶
زیر معیار دوم	۲,۱۶	۱

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار چهارم

جدول ۴-۲۵ ماتریس مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار چهارم

معیار چهارم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم
زیر معیار یک	۱	۰,۵۵
زیر معیار دوم	۳,۲۷	۱

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار پنجم

جدول ۴-۲۶ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار پنجم

معیار پنجم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم	زیر معیار سوم	زیر معیار چهارم
زیر معیار یک	۱	۰,۸۱	۰,۸۳	۳,۲۴
زیر معیار دوم	۱,۲۳	۱	۱,۴۵	۳,۶۹
زیر معیار سوم	۱,۲۱	۰,۶۹	۱	۳,۷۶
زیر معیار چهارم	۰,۳۱	۰,۲۷	۳,۷۶	۱

• مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار ششم

جدول ۴-۲۷ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار هشتم

معیار چهارم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم
زیر معیار یک	۱	۱,۰۰
زیر معیار دوم	۱,۰۰	۱

مقایسات زوجی گروهی عوامل معیار هفتم

جدول ۴-۲۸ ماتریس مقایسه زوجی گروهی عوامل معیار هفتم

معیار چهارم	زیر معیار یک	زیر معیار دوم
زیر معیار یک	۱	۰,۵۰
زیر معیار دوم	۲,۹۹	۱

مقایسات زوجی لایه معیارها

جدول ۴-۲۹ ماتریس مقایسه زوجی گروهی لایه معیارها

لایه معیارها	معیار یک	معیار دو	معیار سه	معیار چهار	معیار پنج	معیار شش	معیار هفت
معیار یک	۱	۱,۰۰	۲,۰۰	۲,۵۰	۱,۷۷	۱,۹۰	۲,۰۰
معیار دو	۰,۵۵	۱	۲,۶۲	۱,۶۹	۱,۰۰	۱,۰۰	۲,۰۰
معیار سه	۰,۵۰	۰,۳۸	۱	۱,۰۰	۰,۹۵	۰,۳۹	۰,۵۵
معیار چهار	۰,۳۵	۰,۲۵	۱,۰۰	۱	۱,۳۸	۱,۲۵	۱,۰۰
معیار پنج	۰,۴۰	۰,۳۶	۰,۷۸	۰,۴۱	۱	۰,۶۰	۰,۵۰
معیار شش	۰,۶۰	۰,۳۳	۰,۸۰	۰,۸۸	۰,۹۰	۱	۱,۰۰
معیار هفت	۰,۷۰	۰,۴۴	۰,۸۸	۰,۸۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱

تعیین اهمیت نسبی عوامل

در این مرحله، پس از ورود ماتریس‌های مقایسات زوجی گروهی هر یک از معیارها در نرم-افزار، وزن هر یک از عوامل محاسبه گردید.

وزن مطلق مولفه های قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا.

در این مرحله، براساس وزن‌های نسبی هر یک از عوامل به تعیین اهمیت عوامل در مقایسه با یکدیگر می‌پردازیم. برای این منظور وزن هر یک از معیارهای هفتگانه را در وزن نسبی هر یک از عوامل ضرب می‌کنیم. نتیجه محاسبات، تعیین اهمیت نسبی تمامی عوامل موثر در مقایسه با یکدیگر است.

جدول ۴-۳۰ وزن معیارها و زیرمعیارها

عنوان معیار	وزن معیار	عنوان عامل	وزن عامل	وزن کلی
نظام فرماندهی مقتدر	۰,۲۶۴	وجود رهبری و تدابیرشان (۱)	۰,۳۵۰	۰,۰۹۲۴
		حضور عزتمندانه در منطقه و جهان (۲)	۰,۳۱۶	۰,۰۸۳۴
		اشراف رهبری بر مسائل دفاعی (۳)	۰,۳۳۴	۰,۰۸۸۱
پرورش حرفه ای و تربیت نظامی	۰,۱۰۵	مکتب اسلامی (اقامه حق و نفی باطل) (۴)	۰,۲۴۲	۰,۰۲۵۴
		پرورش معنوی و ولایت مداری (۵)	۰,۳۶۸	۰,۰۳۸۶
		پرورش جسم و آموزش نظامی (۶)	۰,۳۹۰	۰,۰۴۰۹
نظام انضباطی مناسب	۰,۰۹۸	انضباط معنوی و ظاهری (۷)	۰,۳۹	۰,۰۳۸۲
		تقسیم وظایف و ماموریت‌ها (۸)	۰,۶۱	۰,۰۵۹۷
محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح	۰,۰۸۸	فرماندهی مشترک صف و ستادی نیروهای مسلح (۹)	۰,۵۹	۰,۰۵۱۹

۰,۰۳۶۰	۰,۴۱	هم پوشانی برنامه ها و رزمایش های نیروهای مسلح(۱۰)		
۰,۰۲۸۴	۰,۲۱۲	دانش نظامی بومی(۱۱)	۰,۱۳۴	خودکفایی نظامی
۰,۰۳۰۸	۰,۲۳۰	آمادگی رزمی مناسب(قدرت آتش، تحرک، تجهیزات، کادر مجرب و...)(۱۲)		
۰,۰۳۴۸	۰,۲۶۰	صنایع و تجهیزات نظامی بومی و به روز(۱۳)		
۰,۰۳۹۹	۰,۲۹۸	اشراف اطلاعاتی و ارتباطاتی(۱۴)		
۰,۰۱۲۴	۰,۷۳	نیروی انسانی متخصص و با ایمان(۱۵)	۰,۱۷۰	منابع انسانی و نیروهای ذخیره
۰,۰۴۵۹	۰,۲۷	نیروی ذخیره دوره احتیاط(۱۶)		
۰,۰۶۰۷	۰,۴۳۱	پیدایش توان موشکی، دریایی، زمینی، هوایی و پدافندی(۱۷)	۰,۱۴۱	تجربه دفاع مقدس
۰,۰۵۵۶	۰,۳۹۵	خود اتکایی به داخل کشور(۱۸)		
۰,۰۲۴۵	۰,۱۷۴	توان بسیج مردمی(۱۹)		

جدول ۴-۳۱ اولویت بندی اهمیت معیارها

رتبه معیار	وزن معیار	معیار
۱	۰,۲۶۴	نظام فرماندهی مقتدر
۲	۰,۱۷۰	منابع انسانی و نیروهای ذخیره
۳	۰,۱۴۱	تجربه دفاع مقدس
۴	۰,۱۳۴	خودکفایی نظامی
۵	۰,۱۰۵	پرورش حرفه ای و تربیت نظامی
۶	۰,۰۹۸	نظام انضباطی مناسب
۷	۰,۰۸۸	محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح

جدول ۴-۳۲ اهمیت نسبی مولفه های قدرت و اقتدار ج.ا.ا در مدیریت بحران های خاورمیانه

رتبه در کل	وزن	عنوان عامل
۱		نیروی انسانی متخصص و با ایمان(۱۵)
۲	۰,۰۹۲۴	وجود رهبری و تدابیرشان(۱)
۳	۰,۰۸۳۴	حضور عزتمندان در منطقه و جهان(۲)
۴	۰,۰۵۵۶	خود اتکایی به داخل کشور(۱۸)
۵	۰,۰۵۱۹	فرماندهی مشترک صف و ستادی نیروهای مسلح(۹)
۶	۰,۰۴۵۹	نیروی ذخیره دوره احتیاط(۱۶)
۷	۰,۰۳۴۸	صنایع و تجهیزات نظامی بومی و روزآمد(۱۳)
۸	۰,۰۲۸۴	دانش نظامی بومی(۱۱)
۹	۰,۰۲۵۴	مکتب اسلامی(اقامه حق و نفی باطل)(۴)
۱۰	۰,۰۸۸۱	اشراف رهبری بر مسائل دفاعی(۳)
۱۱	۰,۰۶۰۷	پیدایش توان موشکی، دریایی، زمینی، هوایی و پدافندی(۱۷)
۱۲	۰,۰۴۰۹	پرورش جسم و آموزش نظامی(۶)
۱۳	۰,۰۳۹۹	اشراف اطلاعاتی و ارتباطاتی(۱۴)
۱۴	۰,۰۳۸۶	پرورش معنوی و ولایت مداری(۵)
۱۵	۰,۰۳۸۲	انضباط معنوی و ظاهری(۷)
۱۶	۰,۰۳۰۸	آمادگی رزمی مناسب(قدرت آتش، تحرک، تجهیزات، کادر مجرب و...)(۱۲)
۱۷	۰,۰۲۴۵	توان بسیج مردمی(۱۹)
۱۸	۰,۰۵۹۷	تقسیم وظایف و ماموریت ها(۸)
۱۹	۰,۰۳۶	هم پوشانی برنامه ها و رزمایش های نیروهای مسلح(۱۰)

نتیجه گیری

براساس آزمون های آماری انجام شده در فصل چهارم در خصوص رد یا تایید فرضیه های پژوهش می توان این نتیجه گیری را گرفت که هفت مولفه نظام فرماندهی مقتدر، پرورش حرفه ای و تربیت نظامی، نظام انضباطی مناسب، محبت، تعاون، همکاری و هم افزایی نیروهای مسلح، خودکفایی نظامی، منابع انسانی و نیروهای ذخیره و تجربه دفاع مقدس بر قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا در مدیریت بحران های خاورمیانه تاثیر دارد و بهبود این مولفه ها موجب افزایش اقتدار و قدرت نظامی ج.ا.ا می شود. فرضیات پژوهش همگی تایید شدند که به معنی تاثیر هر یک از این مولفه ها بر متغیر ملاک پژوهش می باشد. در این پژوهش با توجه به اهمیت مولفه های مورد بررسی پیش از هر اقدامی نخست اعتبار و موردپذیرش بودن این زیر معیارها بر اساس داده های جمع آوری شده در سازمان های مورد مطالعه، بررسی گردید.

نتایج حاصل از این بررسی ما را با واقعیتی در خصوص مورد تأیید بودن هر نوزده زیر معیار روبرو کرد. با استناد به این نتایج، بررسی تحقق اهداف پژوهش با نوزده متغیر تأیید شده ادامه یافت. در ادامه مسیر و به منظور آزمون فرضیه های تحقیق، مقادیر آماری هر یک از هفت معیار اصلی (به عنوان معیارهای پدر) از طریق رایانش داده های عوامل زیرمجموعه خود (به عنوان عوامل فرزند) توسط نرم افزار SPSS محاسبه و تعیین گردید.

در این پژوهش با توجه به نتایج حاصل از اجرای آزمون کولموگراف - اسمیرنوف و نرمال نبودن قانون توزیع داده ها و همچنین توصیفی بودن ماهیت فرضیه ها، برای آزمون فرضیه ها از آزمون فرضیه کای دو تک نمونه ای استفاده شده است.

در راستای تحقق هدف دوم این پژوهش که تعیین اهمیت نسبی و اولویت بندی هر یک از عوامل موثر بر افزایش قدرت و اقتدار نظامی ج.ا.ا از تکنیک تجزیه و تحلیل سلسله مراتبی استفاده شد. بدین منظور پس از طراحی و ایجاد مدل سلسله مراتبی از معیارها و زیرمعیارهای تأیید و آزمون شده، پرسشنامه مقایسات زوجی مرتبط با این تکنیک طراحی و میان فرماندهان ارشد آجا در استان کرمان توزیع گردید. روش تحلیل داده ها در این تکنیک نیز به این صورت بود که ابتدا ماتریس های مقایسات زوجی برای تمامی پاسخ دهندگان تهیه و نرخ سازگاری هر یک از آن ها از

1. Compute

طریق نرم‌افزار Expert Choice محاسبه گردید. در ادامه به منظور ایجاد ماتریس مقایسات زوجی گروهی ماتریس‌های ناسازگار حذف و بر اساس ماتریس‌های سازگار ماتریس مقایسات زوجی گروهی تشکیل گردید. در ادامه بر اساس این ماتریس گروهی، اهمیت نسبی هر یک از عوامل در گروه خود و در نهایت وزن و رتبه آن‌ها در مقایسه با سایر عوامل زیر مجموعه گره‌های دیگر محاسبه و تعیین گردید که یافته‌های حاصل از این تجزیه و تحلیل در ادامه مورد بررسی قرار می‌گیرند.

مهمترین مولفه در اولویت بندی اقتدار نظامی ج.ا.ا مولفه نیروی انسانی متخصص و با ایمان است که دارای وزن کلی ۰,۱۲۴ می‌باشد. و مهمترین معیار نظام فرماندهی مقتدر می‌باشد که با توجه به پیشینه پژوهش و واقعیت عینی در مخاطرات کنونی قابل فهم و پیش بینی است. در زمینه معیارهای با کمترین امتیاز، توجه به بحث هم افزایی نیروهای مسلح دارای کمترین اهمیت در نظر گرفته شده بود که با توجه به استراتژی دفاعی ج.ا.ا و لزوم هم افزایی نیروهای مسلح در سند چشم انداز دفاعی ج.ا.ا، نیاز به بررسی علل و دلایل اهمیت پایین آن و بررسی در جامعه آماری دیگر جهت مقایسه با نتایج این پژوهش ضروری می‌نماید. نظام انضباطی مناسب نیز با توجه به دیدگاه فرماندهان ارشد آجا و دید رویکردی به قضیه قابل توجیه و تفسیر است چرا که در مصاحبه با آنها، نظم و انضباط را نه یک ویژگی که یک وظیفه می‌دانند. در این پژوهش بعد از نیروی انسانی متخصص و با ایمان، مولفه‌های مربوط به نظام فرماندهی مقتدر دارای بالاترین اهمیت بودند که با توجه به سابقه پژوهش قابل درک و فهم می‌باشند. پیشنهادهای کاربردی هم عبارتند از الف. برگزاری دوره‌های آموزشی برای فرماندهان میانی و کارکنان نظامی جهت توجیه این مولفه‌ها

ب. تعیین اوزان معیارها و اضافه نمودن معیارهای جدیدتر، با نظر خواهی از فرماندهان ارشد آجا و استفاده از جنبه‌های مدیریتی مدل.

ج. بررسی مولفه‌های تحقیق در اتاق‌های فکر مراکز راهبردی در ج.ا.ا

فهرست منابع

- ۱- ازغندی علیرضا، ارتش و سیاست، نشر قومس، چاپ سوم، تهران، ۱۳۸۲
- ۲- ایستین جاشوا، استراتژی و طرح ریزی نیروها برای اهداف امریکا در خلیج فارس، ترجمه کاوه باسمنجی، انتشارات روشنگران، چاپ اول، تهران، سال ۱۳۷۰
- ۳- ام کالینز جان، جغرافیای نظامی جلد اول، ترجمه محمدرضا آهنی و بهرام محسنی، دانشگاه امام حسین، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۴
- ۴- ای. آزر ادوارد، چونگ این مون، امنیت ملی در جهان سوم، ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، پژوهشکده مطالعات راهبردی، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۹
- ۵- بوژمهرانی و دیگران، بررسی شاخص های قدرت نظامی ایران، انتشارات دا.اف امام علی(ع)، تهران، ۱۳۹۲
- ۶- بیانات فرماندهی معظم کل قوا در دانشگاه علوم دریایی، امام خمینی (ره) ۸۵/۶/۲۹
- ۷- بیانات در دیدار با فرماندهان و گروهی از پرسنل ارتش به مناسبت روز ارتش جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۰/۰۱/۲۸..
- ۸- تلیس اشلی، سنجش قدرت ملی در عصر فراصنعتی، ترجمه و نشر موسسه ابرار معاصر، تهران، ۱۳۸۳
- ۹- تهامی مجتبی، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات دفاعی استراتژیک شماره ۳۰-۱۳۸۶- داعا
- ۱۰- تیموتی گاردن و باری بوزان و یان بلنی و حسن حسینی، تکنولوژی و سیاست دفاعی، گردآوری و ترجمه حسن حسینی و جهانگیر کرمی، دانشگاه امام حسین، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۷
- ۱۱- جهانگیر منصور، مجموعه قوانین ومقررات نیروهای مسلح، نشر دیدار، تهران، ۱۳۸۴.
- ۱۲- حجاب محمدمنیر، جنگ روانی، ترجمه سعید یارمند، مرکز آموزشی و پژوهشی شهید سپهبد علی صیاد شیرازی، چاپ اول، تهران، ۱۳۸۶
- ۱۳- دشتی محمد، ترجمه نهج البلاغه، انتشارات زهد، ۱۳۸۶
- ۱۴- دیوید هلر، مدل های دموکراسی، عباس فجر، روشنگران، ۱۳۶۷
- ۱۵- لی نور جی مارتین، چهره جدید امنیت در خاورمیانه، ترجمه قدیر نصیری، ۱۳۸۳
- ۱۶- مکارم شیرازی ناصر، تفسیر نمونه، جلد ۷، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۳

